Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

26. juuli 2017*

Eelotsusetaotlus – Määrus (EL) nr 604/2013 – Liikmesriigi määramine, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest – Artikkel 20 – Määramise menetluse alustamine – Rahvusvahelise kaitse taotluse esitamine – Asutuste koostatud protokoll, mis on laekunud pädevatele asutustele – Artikli 21 lõige 1 – Vastuvõtmispalve esitamise tähtajad – Vastutuse üleminek teisele liikmesriigile – Artikkel 27 – Õiguskaitsevahendid – Kohtuliku kontrolli ulatus

Kohtuasjas C-670/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgericht Minden'i (Mindeni halduskohus, Saksamaa) 22. detsembri 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. detsembril 2016, menetluses

Tsegezab Mengesteab

versus

Saksamaa Liitvabariik,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič ja L. Bay Larsen (ettekandja), kohtunikud E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen ja K. Jürimäe,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. aprilli 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– T. Mengesteab, esindaja: Rechtsanwältin D. Ottembrino,

– Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja R. Kanitz,

– Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja M. M. Tátrai,

– Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: C. Crane, keda abistas barrister D. Blundell,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Condou-Durande ja M. G. Wils,

olles 20. juuni 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT 2013, L 180, lk 31; edaspidi „Dublini III määrus“), artikli 17 lõike 1, artikli 20 lõike 2, artikli 21 lõike 1 ja artikli 22 lõike 7 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Eritrea kodaniku Tsegezab Mengesteabi ja Bundesrepublik Deutschland'i (Saksamaa Liitvabariik), keda esindab Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Saksamaa Föderaalne Rände- ja Pagulasamet, edaspidi „amet“), vahelises kohtuvaidluses, mille ese on ameti otsus, millega viimane jättis Mengesteabi esitatud varjupaigataotluse rahuldamata, kinnitas tema väljasaatmist takistavate asjaolude puudumist, andis korralduse tema üleandmiseks Itaaliale ja kehtestas tema suhtes alates väljasaatmise päevast kuuekuulise riiki sisenemise ja riigis viibimise keelu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus (EÜ) nr 343/2003

3 Nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrus (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest (ELT 2003, L 50, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 109), tunnistati kehtetuks ja asendati Dublini III määrusega.

4 Määruse nr 343/2003 artikli 4 lõikes 2 oli ette nähtud:

„Varjupaigataotlus loetakse esitatuks, kui varjupaigataotleja esitatud vorm või asutuste koostatud protokoll on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele. Kui taotlus ei ole tehtud kirjalikult, peaks tahteavalduse ja protokolli koostamise vaheline aeg olema võimalikult lühike.“

Määrus (EÜ) nr 1560/2003

5 Komisjoni 2. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1560/2003, millega kehtestatakse üksikasjalikud rakenduseeskirjad määrusele (EÜ) nr 343/2003 (ELT 2003, L 222, lk 3; ELT eriväljaanne 19/06, lk 200), mida on muudetud komisjoni 30. jaanuari 2014. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 118/2014 (ELT 2014, L 39, lk 1), II lisa A-loendi I osa punkt 7 nimetab välispiiri kaudu ebaseadusliku sisenemise ühe otsese tõendina „kokkulangevus[t], mis on Eurodac-süsteemi abil kindlaks tehtud taotleja sõrmejälgede võrdlemisel [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse nr 604/2013 tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse

määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT 2013, L 180, lk 1)] artikli 14 kohaselt võetud sõrmejälgedega“.

Direktiiv 2013/32/EL

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT 2013, L 180, lk 60, edaspidi „„menetluste“ direktiiv“) artikli 6 lõigetes 1–4 on ette nähtud:

„1. Kui isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse asutusele, kellel on siseriikliku õiguse kohane pädevus registreerida selliseid taotlusi, registreeritakse taotlus hiljemalt kolme tööpäeva möödumisel taotluse esitamisest.

Kui rahvusvahelise kaitse taotlus esitatakse muudele asutustele, kes tõenäoliselt võivad selliseid taotlusi saada, ent kellel puudub siseriikliku õiguse kohane pädevus selliseid taotlusi registreerida, tagavad liikmesriigid, et registreerimine toimub hiljemalt kuue tööpäeva möödumisel taotluse esitamisest.

[…]

2. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud isikul on tegelik võimalus esitada see võimalikult kiiresti. […]

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid nõuda rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist isiklikult ja/või kindlaksmääratud kohas.

4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, loetakse rahvusvahelise kaitse taotlus esitatuks, kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on saanud taotleja esitatud vormi või, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega, ametliku aruande.“

7 Nimetatud direktiivi artikli 31 lõige 3 sätestab:

„Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamismenetlus viiakse lõpule kuue kuu jooksul alates taotluse esitamisest.

Kui taotluse suhtes kohaldatakse [Dublini III määruses] sätestatud menetlust, alustatakse kuuekuulise tähtaja arvestamist hetkest, mil taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on selle määruse kohaselt kindlaks määratud, taotleja asub selle liikmesriigi territooriumil ja pädev asutus on ta vastu võtnud.

[…]“.

Direktiiv 2013/33/EL

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT 2013, L 180, lk 96), artikli 6 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid tagavad, et kolme päeva jooksul pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist antakse taotlejale temanimeline dokument, mis tõendab tema seisundit taotlejana või kinnitab, et tal on tema taotluse menetlemise või läbivaatamise ajal lubatud viibida liikmesriigi territooriumil.

[…]“.

9 Selle direktiivi artikli 14 lõikes 2 on ette nähtud:

„Juurdepääsu haridussüsteemile ei lükata edasi rohkem kui kolm kuud alates kuupäevast, mil rahvusvahelise kaitse taotlus alaealise nimel esitati.

[…]“.

10 Sama direktiivi artikli 17 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid tagavad, et materiaalsed vastuvõtutingimused on taotlejatele nende rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise ajal kättesaadavad.“

Eurodaci määrus

11 Määruse nr 603/2013 (edaspidi „Eurodaci määrus“) artikli 9 lõige 1 sätestab:

„Iga liikmesriik võtab viivitamata kõikidelt vähemalt 14-aastastelt rahvusvahelise kaitse taotlejatelt kõikide sõrmede sõrmejäljed ning võimalikult kiiresti ja hiljemalt 72 tunni jooksul pärast [Dublini III määruse] artikli 20 lõikes 2 määratletud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist edastab need koos käesoleva määruse artikli 11 punktides b–g nimetatud andmetega kesksüsteemi.

[…]“.

12 Eurodaci määruse artikli 14 lõige 1 näeb ette:

„Iga liikmesriik võtab viivitamata kõikide sõrmede sõrmejäljed kõikidelt vähemalt 14-aastastelt kolmandatest riikidest saabunud kolmandate riikide kodanikelt või kodakondsuseta isikutelt, kelle pädevad kontrolliasutused on kinni pidanud seoses kõnealuse liikmesriigi maismaa-, mere- või õhupiiri ebaseadusliku ületamisega ja keda ei ole tagasi saadetud või kes asuvad füüsiliselt liikmesriikide territooriumil ning keda ei ole kogu kinnipidamise ja tagasisaatmise otsuse alusel väljasaatmise vahelise ajavahemiku vältel hoitud vahi all, vangistuses või kes ei ole olnud eeluurimise all.“

Dublini III määrus

13 Dublini III määruse põhjendused 4, 5, 9 ja 19 on sõnastatud järgmiselt:

„(4) [15. ja 16. oktoobril 1999 Tamperes toimunud Euroopa Ülemkogu erakorralise istungi] järeldustes tõdetakse ka, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks lühiajaliselt hõlmama selget ja toimivat menetlust varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks.

(5) Selline menetlus peaks põhinema liikmesriikide ja asjaomaste isikute seisukohast erapooletutel ja õiglastel alustel. Eelkõige peaks see võimaldama kiiresti määrata vastutav liikmesriik, et tagada tegelik juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele ja mitte seada ohtu rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärki.

[…]

(9) Esimese faasi instrumentide rakendamise hindamiste tulemusi arvestades on praeguses etapis asjakohane kinnitada määruse […] nr 343/2003 põhimõtteid, tehes samal ajal kogemuste põhjal vajalikke parandusi, et tõhustada Dublini süsteemi ja selle süsteemi alusel taotlejatele pakutavat kaitset. […]

[…]

(19) Selleks et tagada asjaomaste isikute õiguste tõhus kaitse, tuleks vastutavale liikmesriigile üleandmise otsustega seoses ette näha õiguslikud tagatised ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kooskõlas eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47. Rahvusvahelise õiguse täitmise tagamiseks peaks tõhus õiguskaitsevahend hõlmama nii käesoleva määruse kohaldamise kui ka selle liikmesriigi õigusliku tegeliku olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse.“

14 Selle määruse artikli 3 lõike 2 esimene lõik sätestab:

„Kui käesolevas määruses loetletud kriteeriumide põhjal ei saa vastutavat liikmesriiki määrata, vastutab taotluse läbivaatamise eest esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati.“

15 Nimetatud määruse artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud:

„Niipea kui liikmesriigis esitatakse rahvusvahelise kaitse taotlus artikli 20 lõike 2 tähenduses, teavitavad tema pädevad asutused taotlejat käesoleva määruse kohaldamisest ning eelkõige järgmisest:

[…]

b) vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumid ja nende tähtsusjärjestus, menetluse erinevad etapid ning nende kestus, sealhulgas asjaolu, et rahvusvahelise kaitse taotluse esitamine ühes liikmesriigis võib kaasa tuua selle, et nimetatud liikmesriik saab vastutavaks käesoleva määruse alusel isegi juhul, kui selline vastutus ei tulene nendest kriteeriumitest;

c) isiklik vestlus artikli 5 alusel ning võimalus pakkuda teavet oma pereliikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute viibimise kohta liikmesriigis, sealhulgas vahendid, mille abil taotleja saab teabe esitada;

[…]“.

16 Sama määruse artikli 6 lõike 4 esimene lõik näeb ette:

„Artikli 8 kohaldamisel peab liikmesriik, kus saatjata alaealine esitas rahvusvahelise kaitse taotluse, võtma võimalikult kiiresti asjakohased meetmed, et leida liikmesriikide territooriumilt saatjata alaealise pereliikmed, õed-vennad või sugulased, kaitstes samal ajal lapse parimaid huvisid.“

17 Dublini III määruse artikli 13 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui käesoleva [määruse] artikli 22 lõikes 3 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite, sealhulgas [Eurodaci määruses] osutatud andmete põhjal tehakse kindlaks, et taotleja on kolmandast riigist maismaa, mere või õhu kaudu tulles ebaseaduslikult ületanud mõne liikmesriigi piiri, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kuhu sel viisil siseneti. Vastutus lõpeb 12 kuu möödumisel ebaseadusliku piiriületuse päevast.“

18 Selle määruse artikli 17 lõikes 1 on ette nähtud:

„Erandina artikli 3 lõikest 1 võib iga liikmesriik otsustada läbi vaadata rahvusvahelise kaitse taotluse, mille on talle esitanud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, isegi kui käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt ei vastuta ta selle läbivaatamise eest.

[…]“.

19 Nimetatud määruse artikli 18 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva määruse kohaselt vastutav liikmesriik on kohustatud:

a) võtma artiklites 21, 22 ja 29 sätestatud tingimustel vastu taotleja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;

b) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kelle taotlus on läbivaatamisel ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;

c) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kes on läbivaatamise käigus taotluse tagasi võtnud ja esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;

d) võtma artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kelle taotlus on tagasi lükatud ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil.“

20 Sama määruse artikli 20 lõiked 1, 2 ja 5 sätestavad:

„1. Vastutava liikmesriigi määramine algab niipea, kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esimest korda esitatud mõnele liikmesriigile.

2. Rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks, kui taotleja esitatud vorm või asutuste koostatud [protokoll] on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele. Kui taotlus ei ole tehtud kirjalikult, peaks tahteavalduse ja protokolli koostamise vaheline aeg olema võimalikult lühike.

[…]

5. Kui taotleja viibib mõnes muus liikmesriigis ilma elamisloata või esitab seal rahvusvahelise kaitse taotluse pärast oma esimese, teises liikmesriigis esitatud taotluse tagasivõtmist vastutava liikmesriigi määramise menetluse käigus, võtab liikmesriik, kellele esitati esimene rahvusvahelise kaitse taotlus, taotleja tagasi artiklites 23, 24, 25 ja 29 sätestatud tingimustel, et viia vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule.

[…]“. [Täpsustatud tõlge]

21 Dublini III määruse artikli 21 lõige 1 näeb ette:

„Kui liikmesriik, kellele on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ta võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast taotluse esitamist artikli 20 lõikes 2 määratletud tähenduses paluda sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta.

Kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt [Eurodaci] määruse artiklile 14, saadetakse taotlus kahe kuu jooksul pärast selle kokkulangevuse saamist vastavalt nimetatud määruse artikli 15 lõikele 2, piiramata esimese lõigu kohaldamist.

Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata esimeses ja teises lõigus sätestatud ajavahemike jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.“

22 Dublini III määruse artikkel 22 sätestab:

„1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib kõiki asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb taotleja vastuvõtmiseks esitatud palve suhtes otsuse kahe kuu jooksul palve saamisest.

[…]

3. Komisjon koostab rakendusaktide abil kaks loendit, milles määratletakse vastavalt käesoleva lõigu punktidele a ja b asjakohased otsesed ja kaudsed tõendid, ning vaatab need regulaarselt läbi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

a) Otsesed tõendid:
   i) need hõlmavad vormilisi tõendeid, mille põhjal määratakse kindlaks käesoleva määruse kohane vastutus, kui vastupidised tõendid neid ümber ei lükka;

[…]

6. Kui palve esitajaks olev liikmesriik on palunud kiiret vastust […], annab palve saajaks olev liikmesriik endast parima, et soovitud tähtajast kinni pidada. Erandjuhtudel, mil on võimalik tõendada, et taotleja vastuvõtmispalve läbivaatamine on eriti keeruline, võib palve saajaks olev liikmesriik vastata pärast soovitud tähtaja möödumist, kuid peab seda igal juhul tegema ühe kuu jooksul. […]

7. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud kahe kuu jooksul või lõikes 6 osutatud ühe kuu jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.“

23 Selle määruse artikli 27 lõige 1 näeb ette:

„Taotlejal […] on õigus tõhusale õiguskaitsele üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus.“

24 Nimetatud määruse artikli 28 lõige 3 sätestab:

„Kinni peetakse võimalikult lühikeseks ajaks ning see ei tohi ületada ajavahemikku, mida on põhjendatult vaja nõutud haldusmenetluste nõuetekohaseks täitmiseks, kuni üleandmine on käesoleva määruse kohaselt läbi viidud.

Kui isik peetakse vastavalt käesolevale artiklile kinni, ei tohi ajavahemik vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamiseks ületada ühte kuud alates taotluse esitamisest. […]

[…]

Kui palve esitanud liikmesriik ei suuda pidada kinni vastu- või tagasivõtmispalve esitamise tähtaegadest […], vabastatakse kinnipeetu. […]“.

Saksa õigus

25 Varjupaigaseaduse (Asylgesetz) 2. septembril 2008 avaldatud redaktsiooni (*Bundesgesetzblatt* I, 2008, lk 1798, edaspidi „AsylG“) §-i 5 lõige 1 sätestab:

„Varjupaigataotluste üle otsustab [amet]. [Amet] on vastavalt käesolevale seadusele pädev ka välismaalaste õigusi puudutavate meetmete võtmiseks ja otsuste tegemiseks.“

26 AsylG §-i 14 lõige 1 sätestab:

„Varjupaigataotlus tuleb esitada [ameti] harukontorile, kes tegutseb välismaalaste vastuvõtuks pädeva vastuvõtukeskuse juures.“

27 AsylG § 23 näeb ette:

„(1) Vastuvõtukeskusse paigutatud välismaalane on kohustatud viivitamatult või vastuvõtukeskuse poolt nimetatud kuupäevaks ilmuma isiklikult [ameti] harukontorisse varjupaigataotluse esitamiseks.

(2) […] Vastuvõtukeskus teatab viivitamatult asjaomasele [ameti] harukontorile välismaalase vastuvõtmisest […].“

28 AsylG §-i 63a lõige 1 sätestab:

„Varjupaika soovivale välismaalasele, kes ei ole varjupaigataotlust veel esitanud, väljastatakse viivitamata varjupaigataotlejana registreerimise tunnistus. See sisaldab välismaalase isikuandmeid ja fotot ning selle vastuvõtukeskuse nimetust, kuhu välismaalane peab varjupaigataotluse esitamiseks viivitamatult suunduma.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

29 T. Mengesteab taotles 14. septembril 2015 varjupaika Münchenis (Saksamaa) Ülem-Baierimaa valitsuselt (Regierung von Oberbayern, Saksamaa). Samal päeval väljastas see asutus talle esimese varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse. 8. oktoobril 2015 väljastas Bielefeldi välismaalaste keskamet (Zentrale Ausländerbehörde Bielefeld, Saksamaa) talle teise samalaadse tunnistuse.

30 Kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtus toimunud menetluse käigus ei tuvastatud, millal kumbki asutus edastas taotlejat puudutavad andmed ametile, võis nimetatud kohus siiski kinnitada, et T. Mengesteab saatis ametile oma varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse mitmel korral ja et hiljemalt 14. jaanuaril 2016 sai amet selle tunnistuse originaali, koopia või peamised selles sisalduvad andmed.

31 22. juulil 2016 kuulati T. Mengesteab ameti poolt üle ja ta sai esitada ametliku rahvusvahelise kaitse taotluse.

32 Kuna Eurodac-andmebaasi esitatud päringu põhjal selgus, et kõnealuselt isikult oli Itaalias võetud sõrmejäljed, esitas amet 19. augustil 2016 Itaalia asutustele Dublini III määruse artikli 21 alusel T. Mengesteabi vastuvõtmispalve.

33 Itaalia asutused ei vastanud sellele vastuvõtmispalvele.

34 10. novembri 2016. aasta otsusega jättis amet T. Mengesteabi esitatud varjupaigataotluse rahuldamata, kinnitas tema väljasaatmist takistavate asjaolude puudumist, andis korralduse tema üleandmiseks Itaaliale ja kehtestas tema suhtes kuuekuulise riiki sisenemise ja riigis viibimise keelu alates väljasaatmise päevast.

35 T. Mengesteab esitas ameti otsuse peale kaebuse Verwaltungsgericht Mindenile (Mindeni halduskohus, Saksamaa) koos taotlusega selle otsuse täitmine peatada. Kohus rahuldas tema peatamistaotluse 22. detsembril 2016.

36 Oma kaebuse toetuseks väidab põhikohtuasja hageja, et vastutus tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest on Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 alusel üle läinud Saksamaa Liitvabariigile, kuna vastuvõtmispalve tema kohta esitati pärast sama sätte esimeses lõigus ette nähtud kolmekuulise tähtaja möödumist.

37 Eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitab, et Saksa õigus teeb vahet varjupaiga saamise soovist teatamise, mis üldjuhul esitatakse ametist erinevale asutusele, ning ametile vormikohase varjupaigataotluse esitamise vahel. Kolmanda riigi kodanik, kes taotleb varjupaika, suunatakse vastuvõtukeskusse, kus talle väljastatakse varjupaigataotlejana registreerimise tunnistus. Vastav keskus peab seejärel viivitamatult ametile teatama, et asjaomane isik soovib varjupaika. Paraku jätsid teavitamise eest vastutavad asutused sageli selle kohustuse täitmata, eelkõige 2015. aasta teisel poolel, kuna sel perioodil kasvas Saksamaale saabunud varjupaigataotlejate arv erakordselt. Sellises olukorras pidid arvukad varjupaigataotlejad ootama mitu kuud, enne kui nad said oma ametliku varjupaigataotluse esitada, omamata võimalust seda menetlust kiirendada.

38 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgericht Minden (Mindeni halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas varjupaigataotleja võib tugineda sellele, et vastuvõtmispalve esitamise tähtaja lõppemise tõttu on vastutus üle läinud vastuvõtmispalve esitanud liikmesriigile ([Dublini III määruse] artikli 21 lõike 1 kolmas lõik)?

2 Kui esimesele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, siis kas varjupaigataotleja võib vastutuse üleminekule tugineda ka juhul, kui vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on jätkuvalt valmis teda vastu võtma?

3 Kui teisele küsimusele tuleb vastata eitavalt, siis kas vastuvõtmispalve saajaks oleva liikmesriigi sõnaselge või kaudse nõusoleku ([Dublini III määruse] artikli 22 lõige 7) põhjal saab teha järelduse, et see liikmesriik on jätkuvalt valmis varjupaigataotlejat vastu võtma?

4 Kas [Dublini III määruse] artikli 21 lõike 1 teises lõigus sätestatud kahe kuu pikkune tähtaeg võib lõppeda pärast [Dublini III määruse] artikli 21 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kolme kuu pikkuse tähtaja möödumist, kui vastuvõtmispalve esitanud liikmesriik saadab päringu Eurodac-andmebaasi alles siis, kui kolme kuu pikkuse tähtaja algusest on möödunud rohkem kui üks kuu?

5 Kas rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse [Dublini III määruse] artikli 20 lõike 2 tähenduses esitatuks juba varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse esmakordse väljastamise kuupäevast või alles vormikohase varjupaigataotluse registreerimise kuupäevast? Eelkõige:
   a) kas varjupaigataotlejana registreerimise tunnistus on vorm või protokoll [Dublini III määruse] artikli 20 lõike 2 tähenduses;
   b) kas pädev asutus [Dublini III määruse] artikli 20 lõike 2 tähenduses on asutus, kelle pädevuses on vormi vastuvõtmine või protokolli koostamine, või asutus, kelle pädevuses on varjupaigataotluse kohta otsuse tegemine;
   c) kas asutuse koostatud protokoll loetakse pädevale asutusele laekunuks ka siis, kui teda on teavitatud vormi või protokolli põhisisust, või peab asutusele olema edastatud protokolli originaal või koopia?

6 Kas viivitused varjupaiga soovist esmakordse teatamise või varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse esmakordse väljastamise ning vastuvõtmispalve esitamise vahel võivad analoogia alusel [Dublini III määruse] artikli 21 lõike 1 kolmanda lõiguga kaasa tuua vastutuse ülemineku vastuvõtmispalve esitanud liikmesriigile või kohustada vastuvõtmispalve esitanud liikmesriiki võtma vastutus [Dublini III määruse] artikli 17 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kaalutlusõiguse alusel?

7 Kui kuuenda küsimuse esimesele või teisele võimalusele tuleb vastata jaatavalt, siis millisest ajavahemikust alates on tegemist vastuvõtmispalve esitamise põhjendamatu viivitamisega?

8 Kas vastuvõtmispalve, milles palve esitanud liikmesriik teeb teatavaks vaid tema territooriumile sisenemise kuupäeva ning vormikohase varjupaigataotluse esitamise kuupäeva, kuid jätab teatavaks tegemata varjupaiga soovist esmakordse teatamise kuupäeva või varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse esmakordse väljastamise kuupäeva, loetakse esitatuks [Dublini III määruse] artikli 21 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud tähtaja jooksul, või jääb selline vastuvõtmispalve „edutuks“?“

Menetlus Euroopa Kohtus

39 Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas taotluse lahendada eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 alusel kiirendatud menetluses.

40 15. veebruari 2017. aasta määrusega Mengesteab (C-670/16, ei avaldata, EU:C:2017:120) rahuldas Euroopa Kohtu president selle taotluse.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja teine küsimus

41 Oma esimese ja teise küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas Dublini III määruse artikli 27 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotleja võib oma kaebuses tema kohta tehtud üleandmisotsuse vaidlustamiseks tugineda selle määruse artikli 21 lõikes 1 sätestatud tähtaja aegumisele, ja seda isegi juhul, kui vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on valmis teda vastu võtma.

42 Dublini III määruse artikli 27 lõikes 1 on täpsustatud, et rahvusvahelise kaitse taotlejal on õigus tõhusale õiguskaitsele üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus.

43 Rahvusvahelise kaitse taotlejale tema suhtes tehtud üleandmisotsuse vaidlustamiseks antud õiguskaitsevahendi ulatust on täpsustatud selle määruse põhjenduses 19, mis selgitab, et rahvusvahelise õiguse järgimise tagamiseks peaks üleandmisotsuste vaidlustamiseks nimetatud määrusega kehtestatud tõhus õiguskaitsevahend hõlmama nii selle määruse kohaldamist kui ka selle liikmesriigi faktilise ja õigusliku olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse (vt selle kohta kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punktid 38 ja 39).

44 Seda täpsustust kinnitavad liikmesriigis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise süsteemi (edaspidi „Dublini süsteem“) üldine areng tulenevalt Dublini III määruse vastuvõtmisest ning selle määrusega taotletavad eesmärgid (vt selle kohta kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 45).

45 Selle arenguga seoses tuleb meenutada, et liidu seadusandja ei piirdunud selle määruse raames üksnes korralduslike normide kehtestamisega, mis reguleerivad liikmesriikidevahelisi suhteid vastutava liikmesriigi määramisel, vaid otsustas selle protsessiga siduda ka varjupaigataotlejad, pannes liikmesriikidele kohustuse teavitada neid vastutuse kriteeriumidest ja pakkuda neile võimaluse esitada teavet, mis võimaldab neid kriteeriume korrektselt kohaldada ning andes neile tõhusa kaebeõiguse üleandmisotsuse suhtes, mis võidakse selle protsessi tulemusel teha (vt selle kohta kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punktid 47–51).

46 Mis puudutab nimetatud määruse eesmärke, siis tuleb eelkõige rõhutada, et selle määruse põhjendusest 9 tuleneb, et kuigi see määrus kinnitab määruse nr 343/2003 põhimõtteid, tehakse sellega samal ajal kogemuste põhjal vajalikke parandusi mitte ainult Dublini süsteemi, vaid ka taotlejatele pakutava kaitse tõhustamiseks, mis tagatakse muu hulgas neile võimaldatava tõhusa ja täieliku kohtuliku kaitse abil (vt kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 52).

47 Dublini III määruse artikli 27 lõikes 1 ette nähtud kaebeõiguse ulatuse kitsalt tõlgendamine oleks aga vastuolus selle eesmärgi saavutamisega (vt kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 53).

48 Eelnevast järeldub, et seda sätet tuleb tõlgendada selliselt, et see tagab rahvusvahelise kaitse taotlejale tõhusa kohtuliku kaitse, võimaldades tal eelkõige esitada kaebus tema suhtes tehtud üleandmisotsuse vaidlustamiseks, mis võib käsitleda määruse kohaldamise kontrollimist, sealhulgas määrusega ette nähtud menetluslike tagatiste järgimist (vt kohtuotsus, 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, punkt 22).

49 Sellega seonduvalt, isegi kui Dublini III määruse kohaldamine seisneb peamiselt vastutava liikmesriigi määramise menetluse läbiviimises, mis toimub selle määruse III peatükis toodud kriteeriumide alusel (kohtuotsused, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punkt 41, ja 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, punkt 23), tuleb rõhutada, et see menetlus on üks tahk vastuvõtmise ja tagasivõtmise menetlustest, mis tuleb läbi viia kooskõlas eeskirjadega, mis on sätestatud eelkõige selle määruse VI peatükis.

50 Nagu väitis kohtujurist oma ettepaneku punktis 72, tuleb nende menetluste läbiviimisel ennekõike järgida mitut ranget tähtaega.

51 Dublini III määruse artikli 21 lõige 1 sätestab, et vastuvõtmispalve tuleb esitada võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist. Sellest tähtajast hoolimata tuleb juhul, kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt Eurodaci määruse artiklile 14, esitada vastuvõtmispalve kahe kuu jooksul pärast selle kokkulangevuse saamist.

52 Selles osas tuleb märkida, et liidu seadusandja on määratlenud tähtaja ületamise tagajärjed, nähes Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 kolmandas lõigus ette, et kui nimetatud palvet ei esitata nende tähtaegade jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.

53 Sellest järeldub, et kuigi selle määruse artikli 21 lõike 1 sätted on mõeldud vastuvõtmise menetluse piiritlemiseks, aitavad need sarnaselt III peatüki kriteeriumidele ühtlasi kindlaks määrata vastutavat liikmesriiki sama määruse tähenduses. Järelikult ei saa pärast selle määruse sätetes ette nähtud tähtaegade möödumist teha otsust anda taotleja üle teisele liikmesriigile kui see, kus esitati rahvusvahelise kaitse taotlus.

54 Seeläbi aitavad need sätted otsustaval määral kaasa Dublini III määruse põhjenduses 5 nimetatud rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärgi saavutamisele, tagades vastuvõtumenetluse läbiviimisega viivitamise korral, et rahvusvahelise kaitse taotluse vaatab läbi liikmesriik, kus see taotlus esitati, eesmärgiga ära hoida selle läbivaatamise täiendav edasilükkamine seoses üleandmisotsuse tegemise ja täideviimisega.

55 Neil asjaoludel ja selleks, et tagada, et vaidlustatud üleandmisotsus on vastu võetud selles määruses ette nähtud vastuvõtumenetluse nõuetekohase läbiviimise tulemusena, peab selle üleandmisotsuse peale esitatud kaebust arutav kohus saama hinnata varjupaigataotleja väiteid selle kohta, et on rikutud määruse artikli 21 lõike 1 sätteid (vt analoogia alusel kohtuotsus, 7.6.2016, Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, punkt 26).

56 Seda järeldust ei sea kahtluse alla Ühendkuningriigi valitsuse ja komisjoni esitatud argument, mille kohaselt takistab selle sätte menetluslik iseloom, et sellele saaks tugineda sama määruse artikli 27 lõikes 1 ette nähtud kohtuvaidluse raames.

57 Nimelt tuleb lisaks käesoleva otsuse punktis 53 väidetule tõdeda, et Dublini III määruse artikkel 27 ei erista mingilgi moel norme, millele ei saa tugineda kohtuvaidluses, mis selles sättes on ette nähtud, ning selle määruse põhjendus 19 viitab üldiselt määruse kohaldamise kontrollile.

58 Liiati ei oleks selline Dublini III määruses ette nähtud kohtuliku kaitse ulatuse piirang kooskõlas selle määruse põhjenduses 9 väljendatud eesmärgiga tugevdada rahvusvahelise kaitse taotlejatele pakutavat kaitset, kuna see tugevdatud kaitse seisnebki peamiselt just menetluslike tagatiste andmises (vt kohtuotsus, 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, punktid 47–51).

59 Mis puudutab eelotsusetaotluse esitanud kohtu teises küsimuses viidatud asjaolu, et vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on valmis asjaomase isiku – vaatamata nimetatud määruse artikli 21 lõikes 1 sätestatud tähtaegade möödumisele – vastu võtma, siis see ei oma määravat tähtsust.

60 Nimelt, kuivõrd Dublini III määruse artikli 27 lõikes 1 ette nähtud kaebuse saab esitada põhimõtteliselt üksnes siis, kui vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on selle vastuvõtmisega nõustunud kas sõnaselgelt – selle määruse artikli 22 lõike 1 alusel – või kaudselt – sama määruse artikli 22 lõike 7 alusel –, ei saa see asjaolu üldjuhul piirata nimetatud artikli 27 lõikes 1 ette nähtud kohtuliku kontrolli ulatust (vt selle kohta tänane kohtuotsus, A.S., C-490/16, punktid 33 ja 34).

61 Lisaks, mis puudutab eriti nimetatud määruse artikli 21 lõiget 1, siis tuleb rõhutada, et selle kolmas lõik näeb ette, et sellele eelnevas kahes lõigus sätestatud tähtaegade ületamise korral läheb vastutus täies ulatuses üle liikmesriigile, kus rahvusvahelise kaitse taotlus esitati, ilma et see üleminek sõltuks vastuvõtmispalve saajaks oleva liikmesriigi mis tahes reaktsioonist.

62 Eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et Dublini III määruse artikli 27 lõiget 1 koostoimes selle määruse põhjendusega 19 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotleja võib oma kaebuses tema kohta tehtud üleandmisotsuse vaidlustamiseks tugineda selle määruse artikli 21 lõikes 1 sätestatud tähtaja aegumisele, ja seda isegi juhul, kui vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on valmis teda vastu võtma.

Neljas küsimus

63 Neljanda küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas Dublini III määruse artikli 21 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et vastuvõtmispalve võib nõuetekohaselt esitada pärast kolme kuu möödumist alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest, juhul kui see palve esitatakse kahe kuu jooksul alates Eurodac kokkulangevuse saamisest selle sätte tähenduses.

64 Tuleb meenutada, et Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 esimese lõigu kohaselt tuleb vastuvõtmispalve esitada võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist.

65 Selle määruse artikli 21 lõike 1 teine lõik näeb ette, et piiramata sama määruse artikli 21 lõike 1 esimese lõigu kohaldamist, tuleb juhul, kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt Eurodaci määruse artiklile 14, see palve esitada kahe kuu jooksul pärast selle kokkulangevuse saamist.

66 Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 kolmas lõik täpsustab, et „kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata esimeses ja teises lõigus sätestatud ajavahemike jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati“.

67 Viimase sätte sõnastusest endast seega nähtub, et palve tuleb igal juhul esitada selle määruse artikli 21 lõikes 1 sätestatud tähtaegu järgides, mis tähendab, et vastuvõtmispalvet ei tohi mingil juhul esitada hiljem kui kolm kuud alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest, ilma et Eurodaci kokkulangevuse saamine lubaks seda tähtaega ületada.

68 Seda järeldust toetab nii nimetatud määruse artikli 21 lõike 1 kontekst kui ka selle määruse eesmärgid, mida tuleb selle sätte tõlgendamisel arvesse võtta.

69 Nimelt on Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 teises lõigus ette nähtud eriline tähtaeg kohaldatav üksnes juhul, kui Eurodac-süsteemis leitakse kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt Eurodaci määruse artiklile 14, see tähendab sõrmejälgedega, mis on võetud välispiiri ebaseaduslikul ületamisel.

70 Määruse nr 1560/2003 II lisa A-loendi I osa punktist 7 aga ilmneb, et selline kokkulangevus tõendab välispiiri ebaseaduslikku ületamist Dublini III määruse artikli 13 lõikes 1 sätestatud kriteeriumi tähenduses. See tulemus on seega selle määruse artikli 22 lõike 3 punkti a alapunkti i mõistes vormiline tõend, mille põhjal määratakse selle kriteeriumi alusel kindlaks vastutus, kui vastupidised tõendid seda ümber ei lükka.

71 Järelikult lihtsustab antud määruse artikli 21 lõike 1 teises lõigus nimetatud Eurodaci kokkulangevuse saamine vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust võrreldes olukordadega, kus sellist tulemust ei saada.

72 See asjaolu õigustab niisiis teatud juhtudel artikli 21 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kolmekuulisest tähtajast lühema tähtaja kohaldamist ega näe ette täiendavat tähtaega, mis liidetakse nimetatud kolmekuulisele tähtajale.

73 Lisaks on käesoleva otsuse punktis 67 antud Dublini III määruse artikli 21 lõike 1 tõlgendus kooskõlas rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärgiga, mida on nimetatud selle määruse põhjenduses 5, kuna see tagab, et vastuvõtmispalvet ei saa nõuetekohaselt esitada pärast kolme kuu möödumist alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest.

74 Järelikult tuleb neljandale küsimusele vastata, et Dublini III määruse artikli 21 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et vastuvõtmispalvet ei saa nõuetekohaselt esitada pärast kolme kuu möödumist alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest, isegi kui see palve esitatakse vähem kui kahe kuu jooksul alates Eurodac kokkulangevuse saamisest selle sätte tähenduses.

Viies küsimus

75 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et eelotsusetaotlusest nähtub, et varjupaigataotlejana registreerimise tunnistuse originaal, koopia või peamised selles sisalduvad andmed esitati ametile, kelle ülesanne on Dublini III määrusest tulenevate kohustuste täitmine Saksamaal, rohkem kui kolm kuud enne vastuvõtmispalve esitamist, samas kui asjaomane kolmanda riigi kodanik esitas oma vormikohase varjupaigataotluse vähem kui kolm kuud enne selle palve esitamist.

76 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et oma viienda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas Dublini III määruse artikli 20 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks siis, kui kirjalik dokument, mille koostas ametiasutus ja mis tõendab, et kolmanda riigi kodanik on soovinud rahvusvahelist kaitset, laekub sellest määrusest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavale asutusele ja olenevalt olukorrast ka siis, kui nimetatud asutusele laekub ainult selle dokumendi põhisisu, kuid mitte dokument ise või selle dokumendi koopia, või loetakse vastupidi see taotlus esitatuks üksnes alates hetkest, mil esitatakse vormikohane varjupaigataotlus.

77 Dublini III määruse artikli 20 lõige 2 sätestab, et rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks, kui taotleja esitatud vorm või asutuste koostatud protokoll on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele.

78 Asutuste koostatud kirjalikku dokumenti ei saa pidada taotleja esitatud vormiks, mistõttu on viiendale küsimusele vastamiseks vaja selgitada, kas põhikohtuasjas vaatluse all olev dokument on „asutuste koostatud protokoll“ selle sätte tähenduses.

79 Selle kohta tuleb märkida, et kuigi liidu seadusandja poolt kasutatud sõnastus viitab selgelt asutuste koostatud kirjalikule dokumendile, ei täpsusta see sõnastus sugugi, millist menetlust tuleb dokumendi koostamisel järgida, ega ka seda, millist teavet peab see sisaldama.

80 Tõsi, termin „protokoll“ või sellele vastav termin hispaania, hollandi, itaalia, prantsuse, rumeenia või saksa keeles annab aluse arvata, et see dokument peab tingimata omama konkreetset vormi.

81 Seevastu teistes keeleversioonides nagu horvaatia, inglise, leedu, rootsi või taani keeles kasutatud termin Dublini III määruse artikli 20 lõikes 2 nimetatud asutuste koostatud dokumendi tähistamiseks ei täpsusta, millises vormis see dokument peab olema.

82 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb aga liidu õigusnorme tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, arvestades liidu kõikides keeltes kehtivaid versioone (vt selle kohta kohtuotsus, 8.12.2005, Jyske Finans, C-280/04, EU:C:2005:753, punkt 31).

83 Lisaks tuleb selle määruse artikli 20 lõike 2 esimese lause tõlgendamisel võtta arvesse ka selle konteksti ning nimetatud määruse eesmärke.

84 Sellega seoses tuleb esmalt märkida, et see säte täpsustab oma teises lauses, et kui taotlus ei ole tehtud kirjalikult, peaks tahteavalduse ja protokolli koostamise vaheline aeg olema võimalikult lühike, mis omakorda näitab ühest küljest, et protokolli koostamise puhul on sisuliselt tegu formaalsusega, millega võetakse teatavaks kolmanda riigi kodaniku kavatsus taotleda varjupaika, ning teisest küljest, et selle koostamisega ei tohiks viivitada.

85 Teiseks nähtub sama määruse artikli 20 lõikest 1, et vastutava liikmesriigi määramine peab algama niipea, kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esimest korda mõnele liikmesriigile esitatud.

86 Dublini III määrusega loodud mehhanismid selle menetluse raames vajalike sammude astumiseks peavad seega käivituma alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest.

87 Selle määruse artikli 4 lõige 1 näeb pealegi sõnaselgelt ette, et alles pärast varjupaigataotluse esitamist tuleb taotlejat teavitada eelkõige vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumidest, isikliku vestluse korraldamisest ja võimalusest esitada pädevatele asutustele teavet. Samuti ilmneb sama määruse artikli 6 lõikest 4, et olukorras, kus rahvusvahelise kaitse taotleja on saatjata alaealine, tuleb artiklis 8 sätestatud vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumide kohaldamisel võtta asjakohased meetmed, et leida liikmesriikide territooriumilt saatjata alaealise pereliikmed, õed-vennad või sugulased, pärast seda, kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esitatud.

88 Sellest järeldub, et vastutava liikmesriigi määramise menetluse tõhusaks käivitamiseks peab pädev asutus omama kindlat teavet selle kohta, et kolmanda riigi kodanik on soovinud rahvusvahelist kaitset, ilma et oleks vaja, et selleks otstarbeks koostatud kirjalik dokument vastaks eelnevalt kindlaksmääratud vorminõuetele või et see sisaldaks täiendavat asjakohast teavet Dublini III määruses sätestatud kriteeriumide kohaldamiseks või koguni rahvusvahelise kaitse taotluse sisuliseks läbivaatamiseks. Samuti puudub menetluse selles staadiumis vajadus, et isiklik vestlus oleks juba toimunud.

89 Seda hinnangut toetavad määruse nr 343/2003 – mille artikli 4 lõige 2 võeti ilma sisulise muudatuseta üle Dublini III määruse artikli 20 lõikesse 2 – vastuvõtmist ettevalmistavad materjalid.

90 Määruse nr 343/2003 vastuvõtmisele eelnenud komisjoni ettepaneku seletuskirjast [KOM(2001) 447 lõplik] ilmneb esiteks, et varjupaigataotlus tuleb lugeda reaalselt esitatuks alates hetkest, mil varjupaigataotleja kavatsus on pädevale asutusele teatavaks tehtud, ning teiseks, et selle määruse artikli 4 lõige 2 on pärit 15. juuni 1990. aasta *Dublini konventsiooni* artikli 18 kohaselt loodud komitee 9. septembri 1997. aasta *otsuse* nr *1/97 konventsiooni* rakendussätete kohta (EÜT 1997, L 281, lk 1) artiklist 2. See viimane säte nägi aga oma lõikes 1 ette, et varjupaigataotlus loetakse esitatuks „alates hetkest, mil sellekohane kirjalik ülestähendus – olenevalt olukorrast kas varjupaigataotleja esitatud vorm või asutuste koostatud protokoll – on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele“.

91 Kolmandaks oleks rahvusvahelise kaitse taotlejale antud mõnede oluliste tagatiste tõhusus piiratud, kui sellise kirjaliku dokumendi saamine, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas, ei oleks piisav kinnitus rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest.

92 Sellise tõlgenduse andmine tooks kaasa mitte üksnes niisuguste meetmete võtmisega viivitamise, mis aitaks saatjata alaealise tema pereliikmetega kokku viia, vaid see pikendaks ka rahvusvahelise kaitse taotleja kinnipidamise kestust, kuna kinnipidamise maksimaalset pikkust, mis võib eelneda vastuvõtmispalve esitamisele, arvutatakse Dublini III määruse artikli 28 lõike 3 alusel alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest.

93 Neljandaks annab Dublini III määrus erilise rolli esimesele liikmesriigile, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati. Nii on see liikmesriik määruse artikli 20 lõike 5 alusel põhimõtteliselt kohustatud teises liikmesriigis viibiva taotleja tagasi võtma seni kuni vastutava liikmesriigi määramise menetlus pole lõpetatud. Samuti tuleneb selle määruse artikli 3 lõikest 2, et kui käesolevas määruses loetletud kriteeriumide põhjal ei saa vastutavat liikmesriiki määrata, vastutab taotluse läbivaatamise eest esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati.

94 Eelkõige selleks, et tagada nende sätete tegelik kohaldamine, näeb Eurodaci määruse artikli 9 lõige 1 ette, et kõigi rahvusvahelise kaitse taotlejate sõrmejäljed tuleb reeglina edastada Eurodac-süsteemi hiljemalt 72 tunni jooksul pärast Dublini III määruse artikli 20 lõikes 2 määratletud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist.

95 Kui neid asjaolusid arvestades asuda seisukohale, et selline dokument, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas, ei ole „protokoll“ eelnimetatud sätte tähenduses, siis võimaldaks see praktikas kolmandate riikide kodanikel lahkuda liikmesriigist, kus nad palusid rahvusvahelist kaitset ja paluda seda kaitset uuesti teises liikmesriigis, ilma et neid saaks sel põhjusel üle anda esimesele liikmesriigile ja isegi ilma, et Eurodac-süsteemist oleks võimalik leida jälgi nende esialgse kavatsuse kohta. Selline olukord võiks tõsiselt kahjustada Dublini süsteemi toimimist, tehes küsitavaks erilise seisundi, mille Dublini III määrus annab esimesele liikmesriigile, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati.

96 Viiendaks on sellise dokumendi, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas, käsitlemine „protokollina“ Dublini III määruse artikli 20 lõike 2 tähenduses kooskõlas selle määruse põhjenduses 5 mainitud rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärgiga, kuna selline tõlgendus tagab, et vastutava liikmesriigi määramise menetlus algab niipea kui võimalik, ilma et peaks viivitama formaalsuse täitmisega, mis ei ole menetluse läbiviimiseks vajalik. Seda eesmärki hoopis nõrgestaks olukord, kus menetluse alguskuupäev sõltuks üksnes pädeva asutuse valikust, näiteks vastuvõtuaja määramisest isikliku vestluse läbiviimiseks.

97 Kõigi neid asjaolusid arvestades tuleb sellist kirjalikku dokumenti nagu põhikohtuasjas, mille koostas ametiasutus ja mis tõendab, et kolmanda riigi kodanik on palunud rahvusvahelist kaitset, lugeda protokolliks Dublini III määruse artikli 20 lõike 2 tähenduses.

98 Arvestades selle sätte osatähtsust nimetatud määrusega loodud süsteemis ning viimase eesmärki, nagu need nähtuvad eeltoodud kaalutlustest, tuleb sellise dokumendi põhisisu edastamist pädevale asutusele lugeda selle dokumendi originaali või koopia edastamiseks. Sellest edastamisest seega piisab, et lugeda rahvusvahelise kaitse taotlus esitatuks.

99 Seda järeldust ei sea kahtluse alla Saksamaa ja Ühendkuningriigi valitsuste ning komisjoni esitatud argument, mille kohaselt tuleb ennekõike arvesse võtta „menetluste“ direktiivi artiklist 6 tulenevat erinevust rahvusvahelise kaitse taotluse „esitamise“ (*présentation*) ja „esitamise“ (*introduction*) vahel.

100 Nimelt, pidamata vajalikuks täpsustada käesolevas asjas selle erinevuse ulatust, tuleb siinkohal esmalt tõdeda, et erinevates Euroopa ühtset varjupaigasüsteemi käsitlevates aktides kasutatud sõnastuse analüüs ei oma määravat tähtsust. Nii viitab Dublini III määruse artikli 18 lõige 1 erinevates keeleversioonides rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisele, kasutades vahet tegemata kord *présentation*, kord *introduction*, samas kui teistes keeleversioonides kasutatakse taotluse esitamise tähistamiseks läbivalt vastena kas *présentation* või *introduction*. Samuti kasutab direktiiv 2013/33 neid termineid artikli 6, lõike 1, artikli 14 lõike 2 ja artikli 17 lõike 1 erinevates keeleversioonides väga erinevalt.

101 Teiseks, kuigi „menetluste“ direktiivi artikli 6 lõige 4 ja Dublini III määruse artikli 20 lõige 2 on paljuski sarnased, ei saa eitada, et need sätted erinevad üksteisest eelkõige selle poolest, et esimene neist näeb ette, et ametiasutuste poolt koostatud dokument omab tähtsust üksnes siis, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega. Lisaks on „menetluste“ direktiivi artikli 6 lõige 4 esitatud kui erand artikli 6 lõikes 3 sätestatud reeglist, kuid Dublini III määruses samalaadne reegel puudub.

102 Lõpuks tuleb lisada, et „menetluste“ direktiivi artikli 6 lõige 4 ja Dublini III määruse artikli 20 lõige 2 käsitlevad kahte erinevat menetlust, mida iseloomustavad neile omased nõuded ja millele kohaldub eelkõige tähtaegade osas erinev kord, nagu näeb ette „menetluste“ direktiivi artikli 31 lõige 3.

103 Eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes tuleb viiendale küsimusele vastata, et Dublini III määruse artikli 20 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks siis, kui kirjalik dokument, mille koostas ametiasutus ja mis tõendab, et kolmanda riigi kodanik on soovinud rahvusvahelist kaitset, laekub sellest määrusest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavale asutusele ja olenevalt olukorrast ka siis, kui nimetatud asutusele laekub ainult selle dokumendi põhisisu, kuid mitte dokument ise või selle dokumendi koopia.

Kolmas, kuues, seitsmes ja kaheksas küsimus

104 Võttes arvesse teistele küsimustele antud vastuseid, ei ole kolmandale, kuuendale, seitsmendale ja kaheksandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

105 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, artikli 27 lõiget 1 koostoimes selle määruse**

põhjendusega 19 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotleja võib oma kaebuses tema kohta tehtud üleandmisotsuse vaidlustamiseks tugineda selle määruse artikli 21 lõikes 1 sätestatud tähtaja aegumisele, ja seda isegi juhul, kui vastuvõtmispalve saajaks olev liikmesriik on valmis teda vastu võtma.

2. **Määruse nr 604/2013 artikli 21 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et vastuvõtmispalvet ei saa nõuetekohaselt esitada pärast kolme kuu möödumist alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest, isegi kui see palve esitatakse vähem kui kahe kuu jooksul alates Eurodac kokkulangevuse saamisest selle sätte tähenduses.**

3. **Määruse nr 604/2013 artikli 20 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks siis, kui kirjalik dokument, mille koostas ametiasutus ja mis tõendab, et kolmanda riigi kodanik on soovinud rahvusvahelist kaitset, laekub sellest määrusest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavale asutusele ja olenevalt olukorrast ka siis, kui nimetatud asutusele laekub ainult selle dokumendi põhisisu, kuid mitte dokument ise või selle dokumendi koopia.**

Allkirjad